

Nr 292.

Av herr **Sandström**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhängan om riksdagens yttrande över förslag till förordning med vissa bestämmelser om arbetsförmedling m. m.

I en till riksdagen avlämnad proposition nr 83 har Kungl. Maj:ts föreslagit, att arbetsförmedling icke må få bedrivas i förvärvssyfte. Den nya förordningen är avsedd att för Sveriges vidkommande möjliggöra ratificering av en internationell konvention angående avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer, vilken antagits vid 1933 års konferens i Genève.

Med den utveckling som den allmänna arbetsförmedlingen ernått och kan ytterligare motse genom den vidgade organisation härför, som av 1934 års riksdag beslutades, kan med fog förväntas, att den hittills i förvärvssyfte bedrivna enskilda kommissionärsverksamheten för platsanskaffning så småningom skall utan men kunna undvaras. Ännu så länge torde den dock i viss utsträckning vara erforderlig, särskilt vad det gäller anställande av arbetskraft vid det husliga arbetet och vid jordbruket. I de till den föreslagna nya förordningen anslutna övergångsbestämmelserna har även i viss mån tagits hänsyn härtill, då i desamma stipulerats, att "den, som vid denna förordnings ikraftträdande i behörig ordning bedriver arbetsförmedling, för vilken från arbetsgivare eller arbetssökande uppbäres ersättning, och som före den 1 februari 1936 söker tillstånd till dylik verksamhet må, i den mån förmedlingen icke avser anställning utom riket eller anställning här i riket åt utlänning, som vistas utom riket, utan hinder av stadganden i 2 §, fortfarande bedriva verksamheten till dess ansökan blivit prövad". Tillika meddelas socialstyrelsen rätt att åt kommissionärer som nyss sagts meddela tillstånd att fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 1939. Efter nämnda tid äger styrelsen rätt att för högst ett år i sänder förlänga tillståndet, dock ej längre än till den 1 januari 1950 samt allenast beträffande yrkesgrupper, som Konungen bestämt.

Det kan ifrågasättas, om ej dessa övergångsbestämmelser innehålla alltför bryska stipulationer för den grupp yrkesutövare, som här är i fråga. Det föreslås ju icke alls någon ersättning till sådana kommissionärer som genom till äventyrs vägrat tillstånd att fortsätta verksamheten ställas på bar backe och berövas sitt levebröd. Det blir ju i alla fall med denna formulering så, att dessa kommissionärer för rätten att få i fortsättningen utöva sin hantering bliva fullständigt beroende av tillsyningsmyndighetens gottfinnande. De böra enligt min mening icke berövas rätten utöva sitt näringsfång, såvida de bedriva

sin rörelse i behörig ordning och ställa sig givna föreskrifter till efterrättelse. Men detta bör då även finna ett tydligt uttryck i övergångsbestämmelserna. Det är ju visserligen ej någon stor samhällsgrupp det här rör sig om. Det var enligt den till kungl. propositionen fogade bilagan D endast 148 st. privata platskommissionärer, som utövade verksamhet år 1934. Men även en liten samhällsgrupp bör visas samma hänsyn och skydd mot orättvisa från statsmakternas sida som vanligen sker vid införandet av statsmonopol, då det gäller större yrkesgrupper, ja detta är i detta fall så mycket mera angeläget, som nu ifrågasvarande yrkesutövare väl i allmänhet tillhöra de i ekonomiskt hänseende svagare situerade samhällsskikten. I enlighet med denna uppfattning erfordras alltså en uppmjukning av övergångsbestämmelserna i sådan riktning, att större hänsyn tas till de nu verksamma platskommissionärernas förhållanden och av sådan art, att ej ökade kostnader för statsverket därigenom åstadkommas. Detta är ju så mycket lättare som efter den nya förordningens antagande nya licenser för privat arbetsförmedling i förvärvssyfte efter förordningens ikraftträdande ej komma att beviljas. Man har sålunda blott att räkna med de nu verksamma platskommissionärerna, vilkas arbete under en rätt lång tidsperiod framåt, tills den nya arbetsförmedlingsapparaten hunnit växa in i sina nya uppgifter, som jag även tidigare framhållit, kommer att hava en viss betydelse såväl för den platssökande allmänheten som för särskilt de små arbetsgivarna. Om man då bestämmer, att sådana nu verksamma platskommissionärer, vilka i behörig ordning driva sin rörelse och mot vilkas sätt att arbeta icke befogade anmärkningar kunna riktas, måtte, utan inskränkning till viss tidrymd, tillerkännas rätt till fortsatt verksamhet, varvid de dock äro skyldiga ställa sig till efterrättelse de taxor och ordningsföreskrifter, som socialstyrelsen kan finna skäligt föreskriva, så skulle man därigenom såväl hava visat tillbörlig moderation vid avvecklingen av den privata platskommissionärsverksamheten, som även tillgodosett de olika parternas på arbetsmarknaden intressen.

Självfallet skulle ej dylik rätt tillkomma platskommissionärer, som syssla med förmedling av anställning utom riket eller anställning här i riket av utlänning som vistas utomlands. Det må tillika blott bliva fråga om en personlig rätt för innehavaren av en platsbyrå vid förordningens ikraftträdande och ej någon rättighet för byråns firmanamn i och för sig, innehavaren dock obetaget att nyttja firmanamnet, så länge han använder sig av licensen.

Det torde tillkomma vederbörande utskott att utforma de ändringar uti de föreslagna övergångsbestämmelserna, som för ernående av en sådan ordning kunna visa sig erforderliga.

Jag tillåter mig alltså föreslå,

att riksdagen beslutar sådan ändring uti de till den i Kungl. Maj:ts proposition nr 83 till innevarande riksdag före-

slagna "Förordningen med vissa bestämmelser om arbetsförmedling" fogade övergångsbestämmelserna, som jag härövan angivit.

Stockholm den 18 februari 1935.

P. Sandström.
